

HOGY
— az —
esővíz
ellenség helyett
barát
legyen!

Tokorcs község önkormányzata sikerrel pályázott a belterületi csapadékvíz-elvezetési infrastruktúra fejlesztésére a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében, melynek eredményeként a települések vízvezető rendszerére **77 166 207 Ft** vissza nem térítendő támogatás felhasználásával megújult, így a csapadékvíz okozta károk csökkenthetők.

Az önkormányzati erőfeszítéseken túl mindenki tehet olyan lépéseket, amelyek hozzájárulnak a károk mérsékléséhez. Ebben a kiadványban olyan ötleteket gyűjtöttünk össze, amelyek csökkentik az özönvíz jellegű esőzések, illetve az aszályok káros hatásait.

Tokorcs község
csapadékvíz-elvezetési
rendszerének fejlesztése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS A NYAKUNKON VAN

Az elmúlt évszázad termelési és társadalmi életmód változásait követően **egyre több szén-dioxidot és más szennyezőanyagot juttatunk a levegőbe** évről évre. Ennek hatására változik az éghajlatunk, ami a XXI. század legnagyobb kihívását jelenti az emberiség számára. Egyre forróbbak nyaraink, enyhébbek a teleink, megsza- porodtak a szélsőséges időjárási jelenségek. **A csapadék eloszlása egyenlőtlen**, egyszerre sújtanak minket az aszályos napok és a felhős szakadások.

A hatások Vas megyét sem kerülik el.

Szombathely átlaghőmérséklete az elmúlt ötven évben folyamatosan nőtt. A hőhullámok sok ember életét keserítik meg, az idősebbek egészségére kiemelt veszélyt jelentenek. Gondoljunk a 2017. augusztusi szélviharra, amely a megyében jelentős károkat okozott.

**MI IS TEHETÜNK AZÉRT, HOGY CSÖKKENTSÜK A KÁROS-
ANYAG-KIBOCSÁTÁSUNKAT ÉS EZZEL SEGÍTSÜK
A VESZÉLYES MÉRTÉKŰ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS LASSÍTÁSÁT?**

- **Szigeteljük házainkat, hogy kevesebb tüzelő-
anyagra legyünk szükség!**
- **Intézzük úgy ügyeinket,
hogy kevesebbet kelljen közlekedni!**
- **Energiatakarékos háztartási gépeket vásároljunk!**
- **Keressük a helyben termelt élelmiszereket, vagy
termeljük meg mi élelmünk egy részét!**

ASZÁLY ÉS VILLÁMÁRVÍZ

**A melegedő időjárás egyik hatása az aszályos idő-
szakok szaporodása.** Az elmúlt száz évben megyénk-
re jutó éves csapadékmennyiség 100 milliméterrel csök-
kent. Ez egy hektár termőföldön évi ezer köbméter víz
vesztését jelent. Az aszály eddig nagyon ritkán jelen-
tett problémát a térségben, azonban az éghajlatválto-
zás hatására egyre nőnek a teljesen száraz időszakok. Az
előrejelzések szerint húsz év múlva Vas megye
agrártermő vidékei olyan mértékben lesznek aszályosak,
mint most Bács-Kiskun megye.

Az éghajlatváltozás hatására azonban nemcsak az aszály gyakorisága nő, de a rövid idő alatt lezúduló, nagy mennyiségű csapadék is egyre gyakrabban fordul elő. Hatására belterületi elöntés vagy villámárvíz jöhet létre, amely az épületeket, a közlekedési és más infra-
struktúrát egyaránt veszélyeztet. A szélsőséges esőzés hatására a mezőgazdasági területeken a talaj kimosód-
hat, belvív alakulhat ki. A klímamodellek a 30 mm-t meghaladó csapadékkal járó napok számának növe-
kedését jóslják Vas megyében. Ilyen esetben egy kétezer négyzetméteres telekre 60 köbméter víz hullik.

Az az ésszerű válasz a kihívásokra, ha a **lehulló csapadék lefolyását lassítjuk**, lehetőség szerint **tároljuk a vizet**, amita száraz időszakokban öntözésre használunk.

MEZŐGAZDASÁG, KÜLTERÜLET

Ha a mezőgazdasági területekre leeső csapadék gyorsan és akadálymentesen mozoghat, ez kedvezőtlen lefolyási viszonyok esetén hozzájárul a belterületi ingatlanok elöntéséhez. A talaj kimosódása csökkenti a termőképességet, a sár károsíthatja az infrastruktúrát.

Telepítsünk mezővédő erdő- vagy cserjesávot! A lefolyás késleltetése mellett a szél okozta talajlehordástól is óv, és ökológiai szempontból is kedvező hatásai vannak.

Ne hagyjuk fedetlenül a szántóföldet! Alkalmazzunk másodvetést, amely mind a talajpusztulástól, mind a kiszáradástól véd.

Ha tehetjük, alakítsunk ki gyepes beszivárogtató teknőt, amely a lefolyó csapadékvizet ideiglenesen tárolja és részben elszivárogtatja, illetve a külterületi hordalékot megfogja! Összefogással kisebb tavak, tározók is kialakíthatók, amelyekből száraz időszakokban öntözhetnek a gazdák.

A dombos vidékeken alakítsunk ki sáncokat, a talajművelés a lejtőre merőleges irányban történjen. Ezzel hatékonyan csökkentjük a mezőgazdasági területről lefolyó víz mennyiségét és védjük a talaj lemosódásától a lejtős területeket.

A KERTBEN

Kertjeinkben is tehetünk az esővíz okozta károk ellen, az aszály megelőzéséért!

Alakítsunk ki kerti tavat, tókat! Az esővíz megfogása mellett a tavakban lévő vízzel locsolni tudunk az aszályos időszakokban. Ha a víztárolás a célunk, homokos talajon szükség lehet tófolia alkalmazására; ha a beszivárogtatás, akkor nincs szükségünk erre.

Alkalmazzuk a mulcsolást kertünkben, komposztáljunk! A talaj takarása javítja a víz-háztartást, tovább megtartja az esővizet és a gyomosodást is csökkenti.

Az úgynevezett mélymulcsos kertművelést is érdemes kipróbálnunk, amelynek során magas, 50-60 centiméter mulccsal takarjuk a talajt és ebbe ültetjük el növényeinket.

A módszer előnye, hogy kertünk jobban bírja a szárazságot, kevesebbet kell locsolnunk, és a gyomosodás is sokkal kisebb lesz.

Óvjuk a talajvizek tisztaságát! Akadályozzuk meg a mérgek, oldószerek, olajok talajvízbe jutását. Használjunk minél kevesebb műtrágyát és növényvédőszert a kiskertben, így nemcsak a talajvíz, de élelmiszereink vegyszermentességéért is sokat tehetünk!

A HÁZ KÖRÜL

Lakóingatlanunk és környezete kialakításával is segíthetjük az esővíz és az aszály okozta károk megelőzését!

- **Tisztítsuk rendszeresen az ereszt, alkalmazzunk lombfogót!** Az eltömődött esz nem tudja elvezetni az esővizet, így az károkat okozhat házukban. Az ereszcsonna szennyvízhálózatba vezetése amelltt, hogy feleslegesen terheli a szennyvíztisztítót (ezért a vízmű sem engedi ezt a megoldást), a víz helyben tartását sem segíti. Ha felhasználni nem tudjuk az esővizet, inkább telken belüli szikkasszuk el!
- **Használjunk hófogót!** Ilyen elemekkel az esz tehermentesíthetjük havazás idején.
- **Kerüljük a nagyméretű burkolt felületek kialakítását!** A víz beszivárogatása érdekében alkalmazzunk inkább vízáteresztő burkolatokat, füves területeket udvarunkon.
- **Ha szükséges, védjük az épület alapozását szivárgó beépítésével!** Egyes esetekben a házuk utólagos szigetelést igényelhet. Probléma esetén keressünk szakembert!
- **Mindig gondoskodjunk a házuk előtti víz-elvezető árok tisztán tartásáról!** A füves árkokat rendszeresen kaszáljuk, az eltömődéseket szüntessük meg. Ügyeljünk a hidak, átereszek tisztántartására!

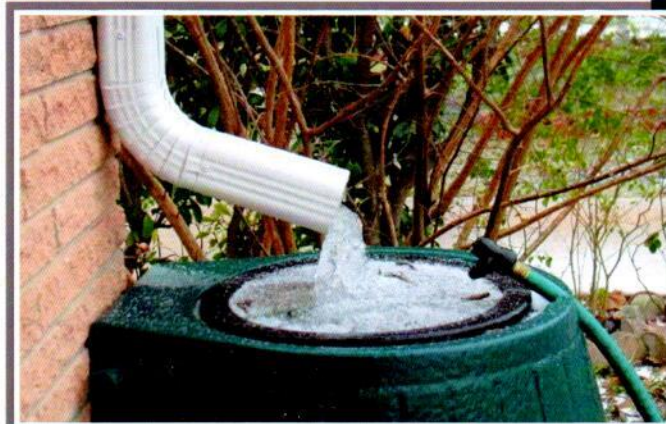

ESŐVÍZGYŰJTÉS

A lehulló csapadékvíz érdemes összegyűjteni és hasznosítani a háztartásban!

- **Gyűjtsük az esővizet!** Viszonylag könnyen és olcsón megoldható a tetőre leeső csapadék gyűjtése az ereszcsonna alá helyezett tartály segítségével. Kicsivel több ráfordítással nagyobb, földalatti tartályok is elhelyezhetők a kertben. A megfogott vízzel a száraz időszakokban locsolhatunk!
- **Használjuk széleskörűen az esővizet!** Kialakíthatjuk úgy a házi vízrendszerünket, hogy az összegyűjtött esővizet a locsolás mellett más célokra is használjuk, mint például mosás, WC öblítés. Fontos, hogy ebben az esetben az eső- vagy kútvíz nem keveredhet a vezetékes ivóvízzel, elkülönített vezetékrendszert kell kiépíteni. Mivel az esővíz lágy, használatával a vízkő képződése elmarad és kevesebb mosóporra van szükségünk. Így akár felére csökkenthetjük a vezetékes ivóvíz felhasználását, viszont arra ügyeljünk, hogy a háztetőről gyűjtött esővíz higiéniai szempontból nem mindig kifogástalan. Ne használjuk mosogatásra, étkezésre, tisztálkodásra, vízvásra!

VÍZTAKARÉKOSSÁG

Statisztikai adatok alapján egy átlagos magyar ember vízfogyasztása 130 liter naponta. A vezetékös víz minden cseppje kincs, takarékoskodjunk vele.

Bánjunk a vezetékös vízzel takarékosan!

Ne folyassuk mosogatáskor, mosáskor feleslegesen a csapot, tisztálkodáskor inkább a zuhanyozást válasszuk a kádfürdő helyett.

Övjük a települési szennyvíz rendszert, ez közös tulajdonunk! Ne öntsünk veszélyes anyagokat a szennyvíz csatornába, mint például festékek, oldószerek, étolaj, mérgek!

IMPRESSZUM

Kiadó: Tokorcs Község Önkormányzata

Projekt azonosító: TOP-2.1.3-15-VS1-2020-00007

Megvalósítási időszak: 2020.06.11 - 2021.07.07.

Készítette: Via Vino Vas Kft.

További információk a projektről:

<http://www.tokorcs.hu/pages/arokfelujitas.php>